THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967-4517
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont
January 22nd 1913

א נוצליכע ארבייט וואס קיינער האט ניט געטאן

כמעט יעדע חיצע ארגאניזאציע, פון וואָס פאר א כאראקטער זי זאל נים זיין, פיהרט אן אינ'ם ווינטער־סעזאן בולדונגס־ארבייט, אי צוזר שען די אייגענע מיטגליעדער און אי צווישען דעם ברייטען עולם. און די דאזיגע בילדונגס־טעטיגקייט נעהמט ארום כמעט יעדע אפטיילונג פון אל־געמיינע אין אידישע געגענשטאנדען. אבער אין איין זאך פארגעסען אלע — צו באקענען מענשען מיט'ן סאמע נויטיגסטען, צו באקענען זיי אלזיי־טיג מיט'ן האנד, מיט קאנאדע.

עס זענען פארהאן פאלען, ווען פערזאנען לעבען דא אפ צענדליגער יאהרען, און דאך בלייבען זיי ווי „פרעמדע" צום לאנד, ווייל עס איז ניטא קיין אנגעטור, וואס זאל זיי דאס געבען. אפגערעדט אז ביי די ניי־געקו־מענע איז דער מאנגעל אין דעם ווייסען נאך גרעסער. טאמער קומט דא אדער דארטען פאר אן איינצעלנע לעקציע איבער קאנאדע, איז עס א זעל־טענהייט.

עס קומט דאריבער א גרייסען דאנק דער היגער אפטיילונג פון דער איכיגראציאנס געזעלשאפט, וועלכע האט די ארבייט אינטערנעמען, אין האט אינ'ם פארלייף פונ'ם נאנצען ווינטער־סעזאן אנגעפיהרט אזא אויפ־קלערונגס־ארבייט. באקענענדיג די באזוכער מיט די פארשיעדענע ער־שיינונגען פונ'ם קאנאדער לעבען.

די דאזיגע בילדונגס־אוועגטען, וועלכע פעלען פארקומען יעדע צווייי וואָכען, האבען תמיד געהאט א נאנץ גוטען באזוך, אין דאס באַ־שטעטיגט דעם אינטערעס, וואס די זאך האט ארויסגערופען.

עס איז געווען א נצליכע ארבייט, וואס קיינער האט דערווייל ניט יעצט ניט געטאן. אין מען דארף נאר ווינשען אז ביים קומענדען ווינ־טער־סעזאן, ווען די ארבייט וועט באנייט ווערען, זאל עס זיין אויף א פאר־גרעסערער און איינגעברייטערטער פארם.

דער באאיזזיין פון די קאנאדער אידען איז עגג פארבונדען מיט'ן באאיזזיין פונ'ם נאנצען לאנד. און די דאזיגע בילדונגס־אוועגטען האבען מיטגעהאלפען צו פארבינדען אידען מיט קאנאדע מיט דעם אידען.

עס איז קאמיש? - ניין, טראגיש!

פארוואס קאמיש. וואס דעקט גאנץ אפט אויף א טראגיש בילד — דאס לעבען איז פול מיט אזעלכע ערשיינונגען.

אומבאמערקט אפשר פאר פיעלע, האט מען אין א צאהל אמערי־קאנער צייטונגען לעצטע וואך געקענט לייענען פאלגענדע נייעס:

לווינגסטאן, מאנטאנא. — טשארלס אנגוס, 84 יאהר אלט, א וועטעראן פונ'ם בירגער־קריג, וועלכער לאט פון דאמאקסט אן געהאלטען פארטרעטער רעגירונגס־עמטער און איז איצט א דעפיוטי קלערק אין רעטארדער פון פארק קאונטי און, וועלכער האט די לעצטע 50 יאהר געשטמט ביי אלע וואהלען אין האט זיך געוואהלט פאר אן אמערי־קאנער בירגער האט פוליצים ערשט איצט ערפאהרען, אז ער איז ניט קיין אמעריקאנער בירגער, נאך א פרעמדער און־ער וועט אין די וואה־לען פון קומענדיגען נאוועמבער ניט קענען שטימען.

די דאזיגע פאר איהם איבעראשענדיגע ידיעה האט דער אלטער מר. אנגוס באמומען ווען ער איז ערשיינען פאר'ן נאטוראליזיישען עק־זאמינער אלס עדות פאר א צווייטען מאן, וועלכער האט געוואלט ארויסגעהמען „מיסטיעס פיפטערס". ביים אויספרעגען דעם אלטען בע־אמטען האט דער עקזאמינער ערפאהרען, אז מר. אנגוס איז א געבוי־רענער פון ענגלאנד און אז ער האט קיינמאל ניט ארויסגענומען קיין בירגער־פאפיערען. אנגוס האט ערקלערהט, אז ער האט שטענדיג גע־גלויבט אז דערמיט וואס ער האט געדינט אין דעם „בירגער־קריג און אין אנדערע אמעריקאנער מלחמות, איז ער אויטאמאטיש געווארען א בירגער. דער עקזאמינער האט איהם אבער געגעבען טפערס אז ער וועט פון איצט אן באטראכטט ווערען אלס אן אויסלענדער ביז ער וועט האבען אויסגענומען געזעצליכע בירגער־פאפיערען.

פיעלע האבען עס ניט באמערקט, אנדערע וועלכע האבען עס יא געלייענט, זענען עס פארבייגעגאנגען ווי עמוזאם א קאמישען אינצידענט. אבער זייפיעל טראגיזם עס איז פארבונדען מיט דעם, יענער טראגיזם וואס דערצעהלט זיינען די נייע זעגען, אויף וועלכע אמעריקע איז יעצט אויעק.

אמאל, איז אזא מענש אויטאמאטיש געווארען א בירגער, חיילנס אבער זוכט מען נאר פגימות, און אזא פערזאן קען נאך געיאגט און גע־רודפ'ט ווערען ציוואמען מיט אלע אנדערע „פרעמדע".

און אפשר נאך דעפארטירט ווערען אויך.

* * *

האט „איהר" שיין געגעבען מעות חטים צום פאלקס פאראיין, מושב זקנים, און אלע אנדערע שטאדטישע אנשטאלטען?

אייב ניט, אויף ווען וואר איהר.

* * *

דער בוילישער מיניסטער גראבסקי, זיי מיר האבען לעצטע וואך בערעדט אויף דעם פלאן, לייקענט אז עס איז פארהאן אזא זאך ווי „נומער רום קלאזום", און אז די רעגירונג האט זיך קיינמאל ניט מתחיב געווע־זען עס אפצושאפען.

אבער אט קומט יעצט צוגעהן דר. לעאן רייך, און ערקלערהט: „איך שטעל פעסט אז די פראגע פון „נומערום קלאזום" האט פר־גורירט אלס א הייפט־פאדערונג, און די פוילישע רעגירונג האט ער פאר־זיכערט אפצושאפען".

ווער זשע זאגט ליגען?

* * *

איז עס געווען פאליטישער טאקט, פאראיסגעזעהן, אדער בלויז א צופאל?

ווען דארד אלעגבי האט שבת אויענט גערעדט אין מעסי האל ווע־גען ארץ ישראל, האט ער מיט קיין איין וואָרט ניט דערמאנט וועגען ארץ ישראל אלס אידישע היים. וואס איז א טייל פון ענגלאנד'ס מאנדאט.

איז עס געווען בלויז א צופאל, וואָרום ער האט עס ארויסגעלא־זען, אדער עס איז געווען פאראיסגעזעהן, עס איז געווען אזא זאך אין אנדערע „פרעמדע".

אבער אויף אמת, איז דאס עס ניט באריהרט, בכדי ניט אריינצימישען זיך אינ'ם אראבישען בכסוך?

דאס זענען ארץ פראגען, וועלכע גיבען געגנג מאטעריאל אויף נאכצודענקען.

אין דער וועלט פון גע־שעפט און פינאנץ

וועלען די אלגעמיינע פעדעראלע שטייערען רעדוציירט ווערען? — אלע סמנים ווייזען אז יא. — דעם לוקסוס טעקס וועלבען די אויטאמאביל הענדלער אין בען באצאהלט און וועלכען אזוי באקומען צוריק. — די דאמיניאן סטארס מאכען גוטע געשעפטען אין קענערע. — די בעל טעלעפאן קאמפאניע פון אמעריקא איז די גרעסטע אין דער וועלט מיט'ן גרעסטען קאפיטאל. — פאר פינף טויזענט מיליאן דאלאר סהורה איז פארקויפט געווארען אויף קרעדיט אין דעם יאהר 1925.

פון אריה פאש

מען רעדט זעהר שטארק אז ווען דער פערעראלער פינאנץ מיניסטער האט וועט ארייגברענגען זיין בודזשעט אין אפ־ריל וועט עס ענטהאלטען א גרויסע רע־דוציירונג אין פעדעראל שטייערען, אויף ווי ווייט די האפנונג איז א באגרינדעטע בלייבט איבער צו זעהן אבער פון דעם וואס מען ווייסט שוין זעהט אויס אז די יעצטיגע פעדעראלע רעגירונג וועט טון אלעס די שטייערען צו דעדוציירען.

פון די „עסטיטייטס" וועלכע זענען אריינגעבראכט געווארען אין פארלאמענט, דאס הייסט פונ'ם חשבון וועלכע יעדע רעגירונגס אפטיילונג ברענגט אריין פון דעם וויפיעל זי דארף האבען אויף הוצאות אין צו זעהען אז דאס יאהר וועט די רע־גירונג דארפען האבען מיט פינף מיליאן דאלאר וועניגער איידער זי האט אויסגע־געבען לעצטעס יאהר, פאלגליך וועט די דאזיגע קומע האבען א געוויסע ווירקונג אויפ'ן בודזשעט. אמת ניט קיין גרויסע אבער דאך א ווירקונג לטובת דער רעדו־ציירונג פון די שטייערען.

אין דער מען שוין וועגען די הוצאות פון דער פעדעראלער רעגירונג איז כדאי צו דערמאהנען אז די רעגירונג האט בדעה אומצוקערען צו די אויטאמא־ביל הענדלער איבער א מיליאן דאלאר פון לוקסוס טעקס.

די געשיכטע מיט דעם דאזיגען טעקס איז פאלגענדע:

אין דער צייט ווען דער טעקס איז איינגעפיהרט געווארען האבען די אויטא־מאביל הענדלער עס געמוזט צאהלען דער רעגירונג אין דער צייט ווען די אויטא־מאביל זענען ארויסגענומען געווארען פון די פאבריקען. ניט אכטענדיג אויב זיי זענען פארקויפט געווארען צו איינצעלנע לאסטומער.

א סך אזעלכע אויטאמאביל־ען פאר וועלכע דער דאזיגער טעקס איז באצאהלט געווארען זענען געבליבען שטעהן ביי די הענדלער ניט קיין פארקויפט און דער הענדלער האבען זיך געוועגערט צו דער רעגירונג מיט מיט א טענה מען זאל זיי צוריק אפגעבען דעם דאזיגען טעקס און די רעגירונג האט איינגעזעהן די גערעכ־טיגקייט פון דער דאזיגער טענה.

אויב דער פארלאמענט וועט עס נוט הייסען, און עס איז קיין צווייפעל אז דער הענדלער די הענדלער באקומען דאס געלט, און דאס וועט ביילייגער מאכען דעם פרייז פון די אויטאמאביל־ען.

חוץ דעם האט דו רעגירונג בדעה צו פארקלענערען דעם יעצטיגען שטייער אויף אויטאמאביל־ען אויף פולע צוואנציג פראצענט.

נאך פופציג דאמיניאן סטארס

די פראגראם פון די „דאמיניאן־סטארס" ווי מען לאזט ווייסען איז צו עפענען נאך 50 סטארס אין קענערע דאס יאהר.

באריכטען האבען זיך אפילו פאר־שפרייט אז פלעצער פאר אזוי פיעל סטארס זענען שוין פון דער קאמפאניע נעמיטס געווארען, אבער פרעזידענט ר. דזשעקסאן פון ניו יארק האט עס טויל־ווייז אפגעלייקענט ערקלערענדיג אז דער פלאן איז נאך ניט פאלשטענדיג אויסגע־ארבייט.

אין די ערשטע צוויי חדשים פון דאס יאהר איז די איינגאהמע פון די דא־מיניאן סטארס געווען איבער צוויי מיליאן דאלאר, מיט נאהענט צו א האלבען מיל־ליאן דאלאר מעהר איידער אין דער זעל־בער צייט מיט א יאהר פריהער.

פינף טויזענט מיליאן דאלאר קרעדיט

דער „דאמעסטיק קאמערז דעפארט־מענט" אין וואשינגטאן האט לעצטע וואך פארעפענטליכט א רייהע זעהר אינטע־רעסאנטע ציפערען וועגען סחורה וועלכע ווערט פארקויפט אויף קרעדיט אין די שטאאטען.

לויט די דאזיגע ציפערען איז צו זעהן אז פולע 17 פראצענט פון דעם גאנצען האנדעל איז אויף קרעדיט. דאס הייסט אז סחורה פאר איבער פינף טויזענט מיליאן דאלאר איז אוועקגעגעבען געווארען אויף אויסצאהלען, די סולע איז אזא געוואלדיג גרויסע אין די פראצענטען אונגעהייערע אזוי אז ווען דער עולם זאל קויפען די דאָ־זיגע סחורה פאר קעש, קען מען זיך פארשטעלען וויפיעל מיליאנען דאלאר עס וואלטען איינגעשפארט ווערען. אבער טען איז שוין אזוי איינגעוואוינט געווא־רען צו פארקויפען פארשיעדענע זאכען אויף אויסצאהלען אז עס איז שווער פון אויעה אויסצאהלען.

ענגלאנד קויפט נאך אליץ מעהר מעהל

אין די לעצטע זיבען חדשים וועלכע האבען זיך געגעבען ביילייגער מעהל פון דער אמעריקאנער רעגירונג, אבער פרעזידענט ר. דזשעקסאן פון ניו יארק האט עס בטול־ווייז אפגעלייקענט ערקלערענדיג אז דער פלאן איז נאך ניט פאלשטענדיג אויסגע־ארבייט.

אין די ערשטע צוויי חדשים פון דאס יאהר איז די איינגאהמע פון די דא־מיניאן סטארס געווען איבער צוויי מיליאן דאלאר, מיט נאהענט צו א האלבען מיל־ליאן דאלאר מעהר איידער אין דער זעל־בער צייט מיט א יאהר פריהער.

פינף טויזענט מיליאן דאלאר קרעדיט

דער „דאמעסטיק קאמערז דעפארט־מענט" אין וואשינגטאן האט לעצטע וואך פארעפענטליכט א רייהע זעהר אינטע־רעסאנטע ציפערען וועגען סחורה וועלכע ווערט פארקויפט אויף קרעדיט אין די שטאאטען.

לויט די דאזיגע ציפערען איז צו זעהן אז פולע 17 פראצענט פון דעם גאנצען האנדעל איז אויף קרעדיט. דאס הייסט אז סחורה פאר איבער פינף טויזענט מיליאן דאלאר איז אוועקגעגעבען געווארען אויף אויסצאהלען, די סולע איז אזא געוואלדיג גרויסע אין די פראצענטען אונגעהייערע אזוי אז ווען דער עולם זאל קויפען די דאָ־זיגע סחורה פאר קעש, קען מען זיך פארשטעלען וויפיעל מיליאנען דאלאר עס וואלטען איינגעשפארט ווערען. אבער טען איז שוין אזוי איינגעוואוינט געווא־רען צו פארקויפען פארשיעדענע זאכען אויף אויסצאהלען אז עס איז שווער פון אויעה אויסצאהלען.

נאך פופציג דאמיניאן סטארס

די פראגראם פון די „דאמיניאן־סטארס" ווי מען לאזט ווייסען איז צו עפענען נאך 50 סטארס אין קענערע דאס יאהר.

באריכטען האבען זיך אפילו פאר־שפרייט אז פלעצער פאר אזוי פיעל סטארס זענען שוין פון דער קאמפאניע נעמיטס געווארען, אבער פרעזידענט ר. דזשעקסאן פון ניו יארק האט עס טויל־ווייז אפגעלייקענט ערקלערענדיג אז דער פלאן איז נאך ניט פאלשטענדיג אויסגע־ארבייט.

אין די ערשטע צוויי חדשים פון דאס יאהר איז די איינגאהמע פון די דא־מיניאן סטארס געווען איבער צוויי מיליאן דאלאר, מיט נאהענט צו א האלבען מיל־ליאן דאלאר מעהר איידער אין דער זעל־בער צייט מיט א יאהר פריהער.

פינף טויזענט מיליאן דאלאר קרעדיט

דער „דאמעסטיק קאמערז דעפארט־מענט" אין וואשינגטאן האט לעצטע וואך פארעפענטליכט א רייהע זעהר אינטע־רעסאנטע ציפערען וועגען סחורה וועלכע ווערט פארקויפט אויף קרעדיט אין די שטאאטען.

לויט די דאזיגע ציפערען איז צו זעהן אז פולע 17 פראצענט פון דעם גאנצען האנדעל איז אויף קרעדיט. דאס הייסט אז סחורה פאר איבער פינף טויזענט מיליאן דאלאר איז אוועקגעגעבען געווארען אויף אויסצאהלען, די סולע איז אזא געוואלדיג גרויסע אין די פראצענטען אונגעהייערע אזוי אז ווען דער עולם זאל קויפען די דאָ־זיגע סחורה פאר קעש, קען מען זיך פארשטעלען וויפיעל מיליאנען דאלאר עס וואלטען איינגעשפארט ווערען. אבער טען איז שוין אזוי איינגעוואוינט געווא־רען צו פארקויפען פארשיעדענע זאכען אויף אויסצאהלען אז עס איז שווער פון אויעה אויסצאהלען.

מאסעי הערים סטאק שטארק געהויבען

דער „קאמאן סטאק" פון דער מאַ־סעי הערים קאמפאניע האט זיך לעצטענס שטארק א הויב געטאן.

דער נייער סטאק האט זיך א הויב געטאן אויף פולע 20 פאינט, און דער „פריפוירד" האלט שוין 97.

דער דאזיגער שנעלער אוואנס איז א דאנק דעם וואס די שערס פון דער קאמ־פאניע וועלכע זענען אלע מאָ נעווען בלוין, אין איינצעלנע הענט האבען אנ־געהויבען צו פארשפרייטען. די ארבייט־טער פון דער קאמפאניע נעמען אויס־ווייז אז דער אוואנס איז א גאנץ נאטירליכער נעהמענדיג אין אנ־בעטראכט די גרויסע געשעפטען וועלכע ווערען פון דער קאמפאניע נעמאכט און די גארנאנטירטע דיווידענטען.

קענעדער שטאל קאמפאניע מאכט גוטע געשעפטען

די שטאל קאמפאניע פון קענעדע האט פארעפענטליכט איהר פינאנציעלען סטייטמענט פארגאנגענעם יאהר, און פונ'ם דאזיגען באריכט איז צו זעהן אז די קאמפאניע האט זיך ניט אויף וואס צו באקלאגען און דאך באקלאגט זי זיך.

פון דעם באריכט איז צו זעהן אז די קאמפאניע האט פארדיענט פאר איהרע קאמאן שערהאלדערס איבער 11 פראצענט אויפ'ן סטאק אנשטאט ניין פראצענט מיט א יאהר פריהער, און דאך איז די קאמפא־ניע ניט צופריעדען, ווייל דו וויזזט אז אין איהר באריכט אז געוויסע סארטען שטא־לען וועלכע מען פאבריצירט ווערען אין קענערע ווערען אימפארטירט פון די שטאטען ווייל דער שטייער אויף דעם פון דארטען איז א גאנץ קליינער און עס לוינט זיך דערביבער עס צו ברענגען פון דארטען איידער עס קויפען אין קענערע וואו די פראדוקציע דארף פאסטען מעהר, מיט א העכערען טארף פארזיכערט די קאמפאניע וואלט זי געקאנט טאכען בע־סערע געשעפטען.

די גרעסטע טעלעפאן קאמ־פאניע אין דער וועלט

די בעל טעלעפאן סיסטעם אין די פאראייניגטע שטאאטען איז די רייכסטע אין דער וועלט. די קאמפאניע האט א קאַ־פיטאל פון 2938 מיליאן דאלאר.

דער אלגעמיינער עולם (פארשטעהט זיך די וועלכע פארמאגען) האט פאר אי־בער 1444 מיליאן דאלאר סטאק אין דער דאזיגער קאמפאניע.

אין לאנד געפינען זיך איבער פופציג מיליאן טעלעפאנען וואס דאס כיינט אז עס איז יעדא א טעלעפאן אויף יעדע צוויי איינוואוינער פון די שטאאטען.

לויט דעם סטייטמענט וועלכער איז פארעפענטליכט געווארען וועגען דער דאָ־זיגער גרעסטער און ריישסטער קאמפאניע אין דער וועלט איז זי אין די לעצטע 10 יאהר געוואקסען אויף פולע פופציג פראַ־צענט.

פראדוקציע פון אלבערטא קויהלען א גרעסערע

די קויהלען פראדוקציע אין די אל־בערטא קויהלען מינען האט זיך לעצטענס שטארק פארגרעסערט. איט'ם לעצטען יאהר זענען ארום זעקס מיליאן טאן קויה־לען אויסגעגראבען געווארען פון די מינען.

דאס יאהר וועט די פראדוקציע זיין א פיעל גרעסערע א דאנק דעם פארצוינע־גען קויהלען סטרייק אין די שטאאטען.

דאס וואס כמעט אלע טייליען פון מזרח קענעדע זענען געצוואונגען געווען אנצוקומען צו מערב נאך קויהלען, אויף דאס וואס די איינוואוהנער האבען דורך א רשרוצירטען פרייז אויף פראכט גע־האבען צו ברענגען קויהלען פון אלבער־טא נאך אנטעריא האט די פראדוקציע גע־נעבען א שטארקען שטויס פארווערטס, אין לויט פארברייטונגען וועלכע ווערען געמאכט וועט די קויהלען פראדוקציע דאס יאהר ברענגען אלע פריהערדיגע רע־קארדס.

די סטודענטען פאגראמען אין רומעניעז

זיי זוילען א נייעם פארט נומערוס קלאזום פון י. יעווין

דאס וואס עס קומט איצט פאר אין די רומענישע אוניווערזיטעטען קען מיט פול רעכט ציגעגליכען ווערען צו א שטי־לען פאגראם. טאג איין, טאג אויס ווי מען שלאגט מכות רצח די אידישע סטו־דענטען. מען בעלאגערט ווי ווילדע חיות די אויריקאנען און מען פארוואנדעלט דעם היכל פון וויסענשאפט אין א בלוט־טיגען שלאכט־פעלד.

ווען מען נעהט פארביי דעם אונ־ווערזיטעט אין בוקארעסט, אדער יאסי וואר פען זיך אין די אויגען די מעגנע סאלדאטען, וואס באוואכען די „אלמא מאטער". נאך מעהר ווערט איהר ער־שטיינט ווען איהר קומט אריין אינער־האלב דעם אוניווערזיטעט געביידע: אויף יעדען שריט באוואפענטע ושאנדארמען א שטרענגער קאנטראל און א מאדנע שטעלקייט, ווי אין שטוב פון א געפאהר־ליך קראנקען. עס דאכט זיך אז איהר זענט אין א קאזארמע, אדער א שפיטאל. ווייל אלע נעהען אויף די שפיץ פינגער אין אויבער אלץ וואס א וואכזיגיג אויג פון די חיטער...

צוערשט האט מען געמיינט אנ־שרעקען די אידישע אקאדעמיקער מיט פעשט אין בבדי צו פארשפארען צייט פלעגט מען עס דורכמאכען מיט דער הילף פון די ושאנדארמען אויס'ן פאלגענדען אופן. ווען די סטודענטען פלעגען זיך אנקלייבען א באריינגעבעטע הענט אויף דער הילף פון אלגעמיינע אויס'ן אנדערע אופן. ווען די סטודענטען פלעגען זיך אנזעהנליכען ביים אריינגאנג פלעגען מען קודם כל אפטיילען די אידען פון די קרוס־טען. די לעצטע האט מען דורכגעלאזט אהן שום שטערונגען און די צווייטע האט מען באעהיסען וואַרטען. ווען עס פלעגט זיך אנקלייבען א באריינגעבעטע צאהל אידען פלעגט מען זיי אריינבעטען אלע צוזאמען אין די אויריטאריעס, וואו מען פלעגט זיי באנעגענען מיט קלעפ און זידלערייען.

ווען אויף דאס מיטעל האט אבער ניט געהאלפען און די אידישע סטודענ־טען פלעגען דאך קומען מיט באנדאזישער טע קעפ און אונטערגעשלאגענע אויגען אויף די לעפציגס, איז מען געפאלען אויף א נייע מעגאה. מען פלעגט מאכען די „שפיעל" טאקע ביים אריינגאנג, נאָר באהיטרות און אנשטאט באלדיגע קלעפ פלעגט מען דעם „נעפאנגענעם" שטעלען די דיילעמע — דעם נוף, אדער די נשמה? אדער דו ווערסט באלד אבזיריות'ניג דערשלאגען אדער דו שרייבסט אונטער א דעקלאראציע, אז דו זאגסט זיך אפ צו באזוכען הייראהר די לעקציעס. זעהר ווענינע האבען געקענט ביישטעהן דעם שווערען נסיון און א סך פלעגען אונטער דראהונגען אונטערצייכענען מיט א צי־טערדיגער האנט די כופר־נפש פאפיר־לאך...

אויף אויה אנדערע געביטען באוויי־זען קוואס'ם תלמידים זייער בולינאנישע תקיפות. זיי טעראריזירען די פראָפעסאָ־רען און די אוניווערזיטעטס בעאמטע און פיהרען אן א מין זאָאלאָגישען קאמף מיט דער דעמאקראטישער פרעסע. דער אוניווערזיטעטס־סענאט שטעהט אונטע־רען דירעקטען איינפלוס פון ר. אקאדעמ־מישע „פרעטאריאנער" און פיהרט אויס צוליעב מורא אלע זייערע קאפריי־זען. די אומבאשטראפטקייט ניט צו די די פאשיסטען מוט צו פארשפרייטען זייר ערע שווארצע נעצען אויף אויף דער נאס, זיי מאכען אנפאלען אויף די דעדאקציעס פאראייניגטע שטאאטען איז די רייכסטע פון אלע פראדוקציע. די קאמפאניע האט א קאַ־פיטאל פון 2938 מיליאן דאלאר.

דער אלגעמיינער עולם (פארשטעהט זיך די וועלכע פארמאגען) האט פאר אי־בער 1444 מיליאן דאלאר סטאק אין דער דאזיגער קאמפאניע.

אין לאנד געפינען זיך איבער פופציג מיליאן טעלעפאנען וואס דאס כיינט אז עס איז יעדא א טעלעפאן אויף יעדע צוויי איינוואוינער פון די שטאאטען.

לויט דעם סטייטמענט וועלכער איז פארעפענטליכט געווארען וועגען דער דאָ־זיגער גרעסטער און ריישסטער קאמפאניע אין דער וועלט איז זי אין די לעצטע 10 יאהר געוואקסען אויף פולע פופציג פראַ־צענט.

פראדוקציע פון אלבערטא קויהלען א גרעסערע

די קויהלען פראדוקציע אין די אל־בערטא קויהלען מינען האט זיך לעצטענס שטארק פארגרעסערט. איט'ם לעצטען יאהר זענען ארום זעקס מיליאן טאן קויה־לען אויסגעגראבען געווארען פון די מינען.

דאס יאהר וועט די פראדוקציע זיין א פיעל גרעסערע א דאנק דעם פארצוינע־גען קויהלען סטרייק אין די שטאאטען.

דאס וואס כמעט אלע טייליען פון מזרח קענעדע זענען געצוואונגען געווען אנצוקומען צו מערב נאך קויהלען, אויף דאס וואס די איינוואוהנער האבען דורך א רשרוצירטען פרייז אויף פראכט גע־האבען צו ברענגען קויהלען פון אלבער־טא נאך אנטעריא האט די פראדוקציע גע־נעבען א שטארקען שטויס פארווערטס, אין לויט פארברייטונגען וועלכע ווערען געמאכט וועט די קויהלען פראדוקציע דאס יאהר ברענגען אלע פריהערדיגע רע־קארדס.

ווייסט איהר אז פארשטאפונג מאכט דעם קינד פויל?

פארשטאפונג מאכט דעם קינד פויל. ער קען ניט לערנען נוט אין קשול. דאס איז דער אל־פאנג פון הרסטע קראנקהייטען וואס קענען קומען. פארשטאפונג איז א געפערליכע קראנקהייט, א סך נעפערליכער ווי איהר דענקט. פאסט אויף געגען דיזע נעפאהר מיטגאנגען.

איהר קענט ניט שפילען זיך מיט אייער קינד'ס געזונט. קעלאגגס אלל־ברען ברענגט א שטענדיגע ערלייכטערונג ווען מען עסט עס דע־מיר אדער־הרום אדער מיטיס עס מיט אנדערע נעהמבארע אדער ניט עס אפאמעל סרייקס. נע־בריגט עס צו מאכען די וואונדערבארע פאר־שרייבונגען וואס זייענען ערפונדען אויף יעדען פאקעדיג. הענט עס נים אז אויף שפעטער. טהוט עס נייער ביי אלע נאשערס אין דיזען און גרייעם פאקעדיג. אבער זיים זיכער אז דאס איז קעלאגגס, סקרוויס אין אלע האַ־טעלען און רעסטאראנטען.

קעלאגגס אלל־ברען איז אבסאלוט כשר אונטער די השגחה פון הרב יעקב איסקאלסקי.

שכיידט אויס דיזען קופאן און שיקט אויס צו אונז הזיגט מיט אייער נאמען און אדרעס

Kellogg's ALL-BRAN READY TO EAT
Kellogg Company
London, Canada

נאמען.....
אדרעס.....
Jewish.....

די סטודענטען פאגראמען אין רומעניעז

זיי זוילען א נייעם פארט נומערוס קלאזום פון י. יעווין

פון די פראגרעסיווע צייטונגען, מאכען זיך לוסטיג אויבער אידישע דורכגעהער און דעוואסטירען אידישע קלייטען און גע־שעפטען.

די וואהסענדע חוצפה פון די קוזיס־טישע אקאדעמיקער געפינט די פולע שטי־צע ביי דער איצטיגער אנטיסעמיטישער רעגיערונג, וועלכע האלט אויף מלוכה געל־דער די סטודענטען באנדעס און זייערע פאשיסטישע פיהרער. די סטודענטען זיינען געווארען א פאטריאטישער שטיץ פונקט פאר די באנקראטירטע מאכט־אָבער און זייער שעה — דער בילדונגס־מיניסטער, דר אנגלעסקו — באגעהט זיך מיט זיי ווי מיט בני יחידים. באשליסט דער אוניווערזיטעטס סענאט אויסצושלי־סען די פאגראם־הערדען פון די הופט־שולען, ווערט דער באשלוס אנולירט פון דער חייבע פענסטער. נעהמט זיך דער פראַ־פעסאָרענראט אן די קרייוורד פונ'ם גע־ליך פראגען. עס דאכט זיך אז איהר זענט אין א קאזארמע, אדער א שפיטאל. ווייל אלע נעהען אויף די שפיץ פינגער אין אויבער אלץ וואס א וואכזיגיג אויג פון די חיטער...

צוערשט האט מען געמיינט אנ־שרעקען די אידישע אקאדעמיקער מיט פעשט אין בבדי צו פארשפארען צייט פלעגט מען עס דורכמאכען מיט דער הילף פון די ושאנדארמען אויס'ן פאלגענדען אופן. ווען די סטודענטען פלעגען זיך אנקלייבען ביים אריינגאנג פלעגען מען קודם כל אפטיילען די אידען פון די קרוס־טען. די לעצטע האט מען דורכגעלאזט אהן שום שטערונגען און די צווייטע האט מען באעהיסען וואַרטען. ווען עס פלעגט זיך אנקלייבען א באריינגעבעטע צאהל אידען פלעגט מען זיי אריינבעטען אלע צוזאמען אין די אויריטאריעס, וואו מען פלעגט זיי באנעגענען מיט קלעפ און זידלערייען.

ווען אויף דאס מיטעל האט אבער ניט געהאלפען און די אידישע סטודענ־טען פלעגען דאך קומען מיט באנדאזישער טע קעפ און אונטערגעשלאגענע אויגען אויף די לעפציגס, איז מען געפאלען אויף א נייע מעגאה. מען פלעגט מאכען די „שפיעל" טאקע ביים אריינגאנג, נאָר באהיטרות און אנשטאט באלדיגע קלעפ פלעגט מען דעם „נעפאנגענעם" שטעלען די דיילעמע — דעם נוף, אדער די נשמה? אדער דו ווערסט באלד אבזיריות'ניג דערשלאגען אדער דו שרייבסט אונטער א דעקלאראציע, אז דו זאגסט זיך אפ צו באזוכען הייראהר די לעקציעס. זעהר ווענינע האבען געקענט ביישטעהן דעם שווערען נסיון און א סך פלעגען אונטער דראהונגען אונטערצייכענען מיט א צי־טערדיגער האנט די כופר־נפש פאפיר־לאך...

אויף אויה אנדערע געביטען באוויי־זען קוואס'ם תלמידים זייער בולינאנישע תקיפות. זיי טעראריזירען די פראָפעסאָ־רען און די אוניווערזיטעטס בעאמטע און פיהרען אן א מין זאָאלאָגישען קאמף מיט דער דעמאקראטישער פרעסע. דער אוניווערזיטעטס־סענאט שטעהט אונטע־רען דירעקטען איינפלוס פון ר. אקאדעמ־מישע „פרעטאריאנער" און פיהרט אויס צוליעב מורא אלע זייערע קאפריי־זען. די אומבאשטראפטקייט ניט צו די די פאשיסטען מוט צו פארשפרייטען זייר ערע שווארצע נעצען אויף אויף דער נאס, זיי מאכען אנפאלען אויף די דעדאקציעס פון די אויסגעגעבענע אויגען אויף די לעפציגס, איז מען געפאלען אויף א נייע מעגאה. מען פלעגט מאכען די „שפיעל" טאקע ביים אריינגאנג, נאָר באהיטרות און אנשטאט באלדיגע קלעפ פלעגט מען דעם „נעפאנגענעם" שטעלען די דיילעמע — דעם נוף, אדער די נשמה? אדער דו ווערסט באלד אבזיריות'ניג דערשלאגען אדער דו שרייבסט אונטער א דעקלאראציע, אז דו זאגסט זיך אפ צו באזוכען הייראהר די לעקציעס. זעהר ווענינע האבען געקענט ביישטעהן דעם שווערען נסיון און א סך פלעגען אונטער דראהונגען אונטערצייכענען מיט א צי־טערדיגער האנט די כופר־נפש פאפיר־לאך...

אויף אויה אנדערע געביטען באוויי־זען קוואס'ם תלמידים זייער בולינאנישע תקיפות. זיי טעראריזירען די פראָפעסאָ־רען און די אוניווערזיטעטס בעאמטע און פיהרען אן א מין זאָאלאָגישען קאמף מיט דער דעמאקראטישער פרעסע. דער אוניווערזיטעטס־סענאט שטעהט אונטע־רען דירעקטען איינפלוס פון ר. אקאדעמ־מישע „פרעטאריאנער" און פיהרט אויס צוליעב מורא אלע זייערע קאפריי־זען. די אומבאשטראפטקייט ניט צו די די פאשיסטען מוט צו פארשפרייטען זייר ערע שווארצע נעצען אויף אויף דער נאס, זיי מאכען אנפאלען אויף די דעדאקציעס

עגנלאנד קויפט נאך אליץ מעהר מעהל

אין די לעצטע זיבען חדשים וועלכע האבען זיך געגעבען ביילייגער מעהל פון דער אמעריקאנער רעגיערונג, אבער פרעזידענט ר. דזשעקסאן פון ניו יארק האט עס בטול־ווייז אפגעלייקענט ערקלערענדיג אז דער פלאן איז נאך ניט פאלשטענדיג אויסגע־ארבייט.

אין די ערשטע צוויי חדשים פון דאס יאהר איז די איינגאהמע פון די דא־מיניאן סטארס געווען איבער צוויי מיליאן דאלאר, מיט נאהענט צו א האלבען מיל־ליאן דאלאר מעהר איידער אין דער זעל־בער צייט מיט א יאהר פריהער.

פינף טויזענט מיליאן דאלאר קרעדיט

דער „דאמעסטיק קאמערז דעפארט־מענט" אין וואשינגטאן האט לעצטע וואך פארעפענטליכט א רייהע זעהר אינטע־רעסאנטע ציפערען וועגען סחורה וועלכע ווערט פארקויפט אויף קרעדיט אין די שטאאטען.

לויט די דאזיגע ציפערען איז צו זעהן אז פולע 17 פראצענט פון דעם גאנצען האנדעל איז אויף קרעדיט. דאס הייסט אז סחורה פאר איבער פינף טויזענט מיליאן דאלאר איז אוועקגעגעבען געווארען אויף אויסצאהלען, די סולע איז אזא געוואלדיג גרויסע אין די פראצענטען אונגעהייערע אזוי אז ווען דער עולם זאל קויפען די דאָ־זיגע סחורה פאר קעש, קען מען זיך פארשטעלען וויפיעל מיליאנען דאלאר עס וואלטען איינגעשפארט ווערען. אבער טען איז שוין אזוי איינגעוואוינט געווא־רען צו פארקויפען פארשיעדענע זאכען אויף אויסצאהלען אז עס איז שווער פון

די גרעסטע טעלעפאן קאמ־פאניע אין דער וועלט

די בעל טעלעפאן סיסטעם

ווער
קאנאד
ביר ג
דווארס
באנק געשעפט
קאנטא
525 דאנדעס סט
טעלעפאן טרס
R